

Evrimsel Hesaplama Ödev

Öğr.Gör.Şevket Umut ÇAKIR
CENG 415 - Evrimsel Hesaplama

4 Aralık 2018

Amaç: 0-1 Sırt çantası(knapsack) problemini çözmek için istenilen dilde bir genetik algoritma programı oluşturmak. Programlama dili seçimi öğrenciye aittir.

Kullanıcıdan alınan aşağıdaki değerlere ve verilen algoritmaya göre genetik algoritma kodlanacaktır. Özellik ve işlemlerin detayları aşağıda verilmektedir.

BAŞLA

Başlangıç popülasyonunu rastgele oluştur (INITIALISE)

Her adayı değerlendir (EVALUATE)

Bitiş koşulu sağlanana kadar TEKRARLA(REPEAT)

1 Ebeveynleri seç (PARENT SELECT)

2 Ebeveynleri çaprazla (RECOMBINE)

3 Yavruları mutasyona tabi tut (MUTATE)

4 Yeni adayları değerlendir (EVALUATE)

5 Sonraki nesile hayatta kalacakları
seç (SURVIVOR SELECT)

BİTİR

Listing 1: Genetik Algoritma Yapay Kodu

Temsil: 0-1 sırt çantası probleminde taşıyabileceği en büyük ağırlık(W) belli olan bir sırt çantası bulunmaktadır. Farklı ağırlık(w) ve değere(v) sahip olan n tane de eleman bulunmaktadır. Sırt çantası problemindeki amaç çantaya sığacak şekilde en fazla değere sahip olan elemanları almaktır. Sırt çantası probleminde bir birey(B) bit dizisi olarak temsil edilir:

$$B = (b_1, b_2, \dots, b_n), \quad b_i \in \{0, 1\} \quad (1)$$

Bir bitin değerinin 0 olması o elemanın çantada bulunmadığını, 1 olması ise çantada bulunduğunu gösterir.

Rastgele Listesi: Oluşturulan gzmlerin yeniden retilenebilmesi için kullanılacak listedir ve kullanıcıdan alınacaktır. Her yeni rastgele sayı üretiminde listede sıradaki sayı kullanılacaktır. Liste sona geldiğinde baştan devam edilecektir. Değerlendirme listesindeki elemanlar $[0,1]$ aralığında gerçel sayılardır.

Initialise: Popülasyonu ilk değerlendirme işlemidir. İstenen popülasyon boyutuna göre yeni bireyler oluşturur. Her bir birey bit dizisi şeklinde temsil edilir.(9 elemanlı çanta için '100111010' gibi). Bit dizisinin uzunluğu çantaya alınabilecek eleman sayısına eşittir ve 0 değeri ilgili elemanın çantaya alınmayacağını, 1 değeri ise elemanın alınacağını belirtir. Yeni bir birey oluştururken her bir bit için rastgele bir değer üretilir. Bitin değeri rastgele değer 0.5'den küçükse 0 aksi takdirde 1 olacaktır.

Evaluate: Değerlendirme işlemidir, bir bireyin uygunluk(fitness) değerini belirler. Eğer elemanlar çantaya sığıyorsa ($\sum_{i=1}^n w_i \cdot b_i \leq W$ ise) değerlendirme sonucu toplam tutar($\sum_{i=1}^n v_i \cdot b_i$), sığmıyorsa sıfır(0) olacaktır.

Parent Select: Ebeveyn seçimini temsil eder. Ebeveyn seçiminde turnuva seçim algoritması kullanılacaktır. Popülasyon içinden elemanlar seçilirken üretilen rastgele değerler kullanılır. Seçme işlemi sırasında popülasyon boyutu 5 ise $[0, 0.2]$ birinci, $(0.2, 0.4]$ ikinci, $(0.4, 0.6]$ nc, $(0.6, 0.8]$ dördüncü, $(0.8, 1]$ beşinci ebeveyni temsil eder. Rastgele bir değerin(r), n elemanlı bir dizide hangi konuma denk geleceği(i) Denklem 2'deki gibi hesaplanabilir.

$$i = \lceil r \cdot n \rceil - 1, \quad r \in [0, 1] \quad (2)$$

Turnuva seçin algoritmasında seçilecek λ elemanın her biri için k adet birey popülasyondan rastgele olarak seçilir ve kendi aralarında uygunluk(fitness) değerine sıralanarak en iyisi alınır. Bu şekilde λ adet ebeveyn seçilmiş olur.

Recombine: Çaprazlama işlemini temsil eder. Ebeveyn havuzundan bireyler ikişer ikişer alınarak kendi aralarında çaprazlanır. Tek noktalı çaprazlama uygulanır. 5 elemanlı bir birey için 0.2 çaprazlama noktası ikinci elemandan itibaren çaprazlamayı gerektirir. Her bir çaprazlama sonucunda iki adet ocuk oluşur. Çaprazlama işlemleri bütün ebeveynler seçildikten sonra yapılmalıdır.

Mutasyon: Çocuklar üzerinde bit çevirme(bit flipping) mutasyonu uygulanır. Bakılan bit için üretilen rastgele değer mutasyon oranından küçükse 0 bit tersine çevrilir. Mutasyon işlemleri bütün çaprazlama işlemleri bittikten

Ebeveyn 1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	Yavru 1
X												
Ebeveyn 2	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	Yavru 2

Tablo 1: 0.2 rastgele değeri için örnek çaprazlama

sonra yapılmalıdır.

Survival Select: Hayatta kalanların seçilmesini temsil eder. Popülasyon sayısı(μ)'nın sabit kalması istendiği için yeni üretilen yavru(λ) popülasyona eklenir ve tüm popülasyondan en iyi μ tanesi seçilir. Hayatta kalanların seçimi için turnuva seçim algoritması kullanılmayacaktır.

Bitiş koşulu: Bitiş koşulu belirtilen maksimum iterasyon sayısına(nesile) ulaşmaktır.

Test Senaryoları: Yukarıdaki işlemleri belirtilen şekilde yapmanız durumunda algoritmanızın doğruluğunu test etmeniz için 5 farklı test senaryosu verilmiştir. Her bir senaryo için `testi.txt` ve `outi.txt` dosyaları bulunmaktadır. `testi.txt` dosyalarının içeriği aşağıdaki gibidir:

```
Rastgele listesi(virgülle ayrılmış)
Popülasyon boyutu
Turnuva eleman sayısı(k)
Mutasyon olasılığı[0,1]
İterasyon sayısı
Çanta boyutu
Elemanların ağırlıkları(virgülle ayrılmış)
Elemanların değerleri(virgülle ayrılmış)
```

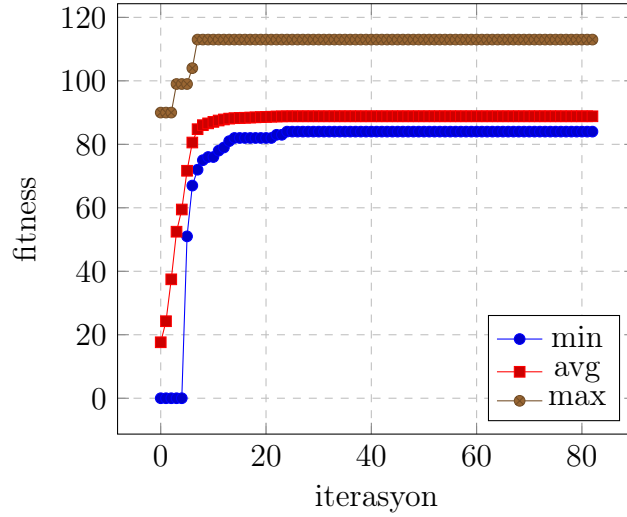
Listing 2: test.txt içeriği

Her bir test senaryosunun çıktısı `outi.txt` dosyalarında bulunmaktadır. `testi.txt` dosyalarındaki değerler aşağıdaki şekilde programınıza girdi olarak verilebilir. Programınız girdileri bu sırayla alabilmelidir.

```
$ uygulama < test1.txt
```

Uygunluk değeri grafikleri: Rapor içerisinde her bir test senaryosu için verilen girdilere göre uygunluk(fitness) değerinin nesiller(iterasyon) boyunca değişimini gösteren Şekil 1-5'teki gibi grafikler eklenmelidir. Grafikleri çizmek için Microsoft Excel ve LibreOffice gibi programları kullanabilirsiniz. Alternatif olarak <https://plot.ly> gibi çevrimiçi grafik çizme platformları da bulunmaktadır.

Şekil 1-5’de test senaryoları için beklenen uygunluk değeri grafikleri verilmektedir. Seçim algoritmasındaki uygunluk değeri eşit olan bireyler arasında gerçekleştirilen rastgele seçim her program için farklı olabilmektedir. Grafik değerleri birebir aynı olmayabilir fakat benzer olmalıdır.

Şekil 1: test1.txt için fitness değerleri

Rapor içeriği: Raporda kullanılan programlama dili, geliştirme ortamı(IDE) ve 5 farklı test senaryosu için eğitim süresi boyunca değişen uygunluk(fitness) değerlerinin grafikleri bulunmalıdır.

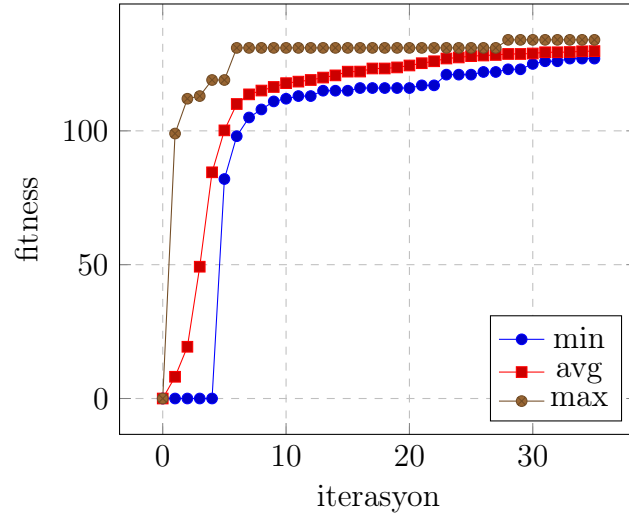
Önemli Tarihler :

Tablo 2: Önemli Tarihler

Olay	Tarih	Konum	Biçim
Ödev Teslimi	28.12.2018	EDS	kaynak kod dosyaları ve çıktıları gösteren rapor

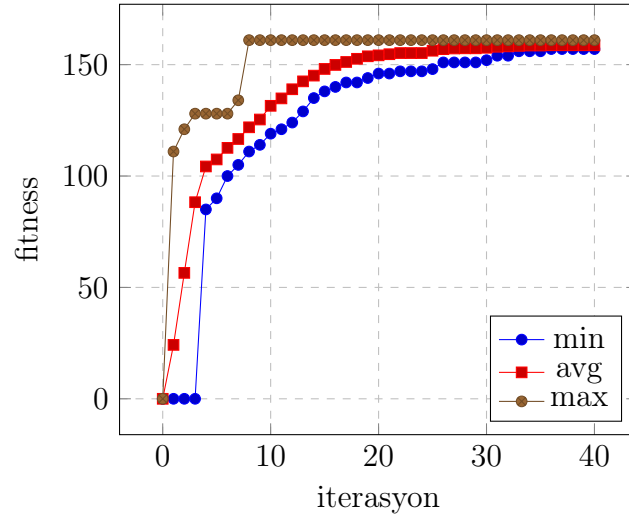
Ödev Teslimi ile İlgili Açıklamalar

- Ödevler Eğitim Destek Sistemi(<http://eds.pau.edu.tr/>) üzerinden sıkıştırılmış bir dosya olarak yüklenecektir.
- Projenin ve sıkıştırılmış dosyanın adı HWEH<öğrenci numarası> şeklinde olacaktır. Örneğin öğrenci numarası 11253699 olan bir öğrenci ödevini teslim ederken dosya ismi **HWEH11253699.zip** olacaktır.

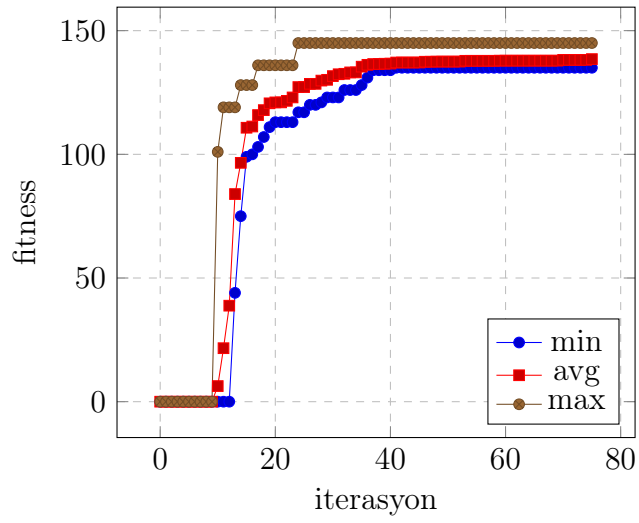

Şekil 2: test2.txt için fitness değerleri

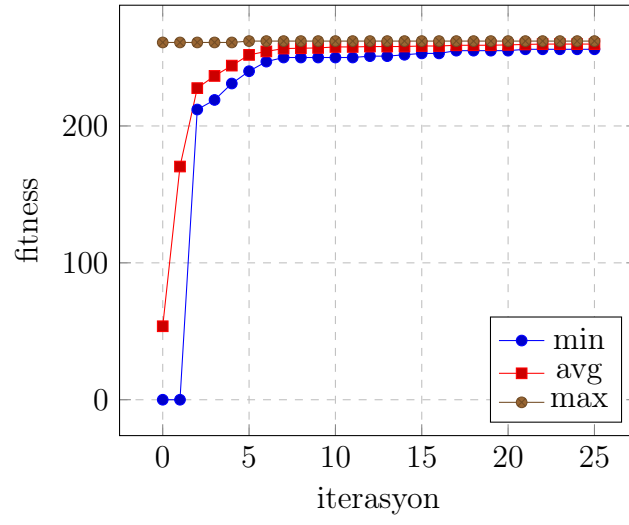
- Kaynak kod dosyasının en üstüne öğrenci numarası ve ad soyad açıklama satırı olarak eklenmek zorundadır.
- Ödev bireysel olarak cevaplanacaktır.
- Rapor dosyası PDF biçiminde olmalıdır.
- Sıkıştırılmış dosya biçimi zip veya tar.gz olmalıdır.

Şekil 3: test3.txt için fitness değerleri

Şekil 4: test4.txt için fitness değerleri

Şekil 5: test5.txt için fitness değerleri